

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра соціальної психології та психології розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

“ ” 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ

за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Перший (бакалаврський) освітній рівень

Галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності_053 Психологія

факультет філософський

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма з дисципліни «Психологія конфлікту» для студентів спеціальності 053 «Психологія».

25.06. 2019 р. – __ с.

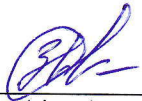
Розробник:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології та психології розвитку Вітюк Н.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології та психології розвитку

Протокол від 25.06. 2019 р. № 11

Завідувач кафедри соціальної психології та психології розвитку

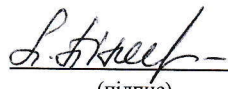

_____ (Заграй Л.Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«25» червня 2019 р.

Схвалено науково-методичною радою філософського факультету

Протокол від “ 5 ” вересня 20__ р. № 1

“ ___ ” _____ 20__ р.

Голова
_____ (Л.С.Пілецька)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>курсова робота</u> <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		7-й	7-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	12 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 % : 66,7 %
для заочної форми навчання – 11,1 % : 88,9 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія конфлікту»: формування у студентів компетентностей, пов'язаних із необхідністю аналізу конфліктів та психологічного управління ними.

Завдання вивчення дисципліни «Психологія конфлікту»: сформувати у студентів розуміння основних психологічних закономірностей виникнення і розвитку конфліктів, причин і чинників виникнення конфліктних ситуацій у різних сферах життєдіяльності людини й соціальних груп, здатність до практичної роботи з конфліктами й психологічного управління ними.

У студентів формуються такі **загальні компетентності**:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу;
- здатність працювати в команді;
- здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму.

Фахові компетентності:

- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків;
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову);
- здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати вивчення дисципліни:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання;
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності;
- виявляти і вирішувати соціально-психологічні проблеми особистості у великих і малих групах;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин/ 3 кредити ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Феноменологія конфлікту

Тема 1. Конфлікт як соціально-психологічний феномен

Зміст. Об'єкт і предмет психології конфлікту. Основні завдання психології конфлікту на сучасному етапі розвитку науки. Поняття про конфлікт. Співвідношення понять, що характеризують складні ситуації в житті людини. Визначення ситуації як конфліктної. Функції конфліктів. Необхідні й достатні умови виникнення конфлікту. Класифікація конфліктів. Основні структурні елементи конфлікту. Динаміка конфліктів. Форми протікання конфлікту.

Тема 2. Міжособистісні конфлікти

Зміст. Психологічна характеристика міжособистісного конфлікту. Аналіз основних підходів у вивченні міжособистісних конфліктів. Чинники виникнення міжособистісних конфліктів. Поняття про конфліктогени, їх види, закономірності ескалації. Типи комунікативної поведінки.

Особистісні передумови розвитку конфліктів. «Конфліктність», «конфліктостійкість» та «конфліктофобія»: психологічний аналіз та співвідношення понять. Типи конфліктних особистостей. Міжособистісний конфлікт на різних етапах онтогенезу. Гендерні особливості поведінки учасників конфліктних ситуацій. Стратегії і тактики поведінки опонентів у конфліктних ситуаціях.

Тема 3. Внутрішньоособистісні конфлікти

Зміст. Поняття «внутрішньоособистісний конфлікт», особливості інтраперсональних конфліктів. Аналіз психологічних концепцій у дослідженні внутрішньоособистісних конфліктів. Основні умови та причини виникнення, критерії прояву конфліктів особистості. Види внутрішньоособистісних конфліктів. Психологічні умови попередження внутрішньоособистісних конфліктів. Чинники, способи та механізми їх подолання.

Тема 4. Конфлікти в групах

Зміст. Поняття про групові конфлікти, їх класифікація. Причини конфліктності внутрішньогрупових стосунків. Функції конфліктів у групах.

Міжособистісно-групові конфлікти: психологічна характеристика, причини виникнення. Особливості прогнозування і шляхи розв'язання міжособистісно-групових конфліктів.

Міжгрупові конфлікти, умови їх виникнення, основні функції. Аналіз провідних психологічних підходів у дослідженні міжгрупових конфліктів. Механізми розвитку міжгрупових конфліктів. Характеристика конфліктної ситуації міжгрупового конфлікту. Класифікація міжгрупових конфліктів. Особливості врегулювання і розв'язання міжгрупових конфліктів.

Змістовий модуль 2. Управління конфліктами у різних сферах людської взаємодії

Тема 5. Психологічний контекст управління конфліктами

Зміст. Поняття «управління конфліктом». Основні напрями управління конфліктами. Форми завершення конфліктів. Джерела прогнозування

конфліктів. Основні завдання профілактичної роботи щодо попередження конфліктів. Шляхи попередження конфліктів. Умови й способи стимулювання конфлікту. Методи психокорекції конфліктної поведінки. Особливості конструктивного спілкування в конфліктних ситуаціях. Етапи, чинники і умови розв'язання і врегулювання конфліктів.

Тема 6. Конфлікти в умовах навчальної діяльності

Зміст. Педагогічні конфлікти: характеристика, основні види. Причини виникнення конфліктів між учнями. Функції учнівських конфліктів. Шляхи профілактики, попередження, умови й чинники розв'язання учнівських конфліктів. Конфлікти між вчителями та учнями: характеристика, класифікація. Умови попередження і успішного розв'язання конфліктів між вчителями та учнями. Булінг в освітньому середовищі. Основні характеристики психологічної безпеки освітнього середовища.

Тема 7. Конфлікти в сім'ях

Зміст. Сімейні конфлікти, їх характеристика. Типи сімей за рівнем конфліктності. Класифікація сімейних конфліктів. Кризові періоди у життєдіяльності сім'ї. Характеристика подружніх конфліктів, причини їх виникнення, шляхи попередження і розв'язання. Чинники конфліктності відносин між батьками і дітьми. Комплекси неповноцінності сімейного походження. Основні напрями профілактики, попередження і розв'язання конфліктів між батьками і дітьми. Конфлікти між дітьми в сім'ї: причини виникнення, особливості попередження, розв'язання і врегулювання.

Тема 8. Конфлікти в організаціях

Зміст. Конфлікти в організаціях, їх особливості, функціональне значення. Класифікація конфліктів в організаціях. Об'єктивні і суб'єктивні причини їх виникнення. Психологічні умови та способи профілактики та попередження конфліктів в організаціях. Технології, умови, чинники конструктивного розв'язання та врегулювання „вертикальних” та „горизонтальних” конфліктів.

5. Теми семінарських занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Феноменологія конфлікту		
1	Конфлікт як соціально-психологічний феномен	2
2-3	Міжособистісні конфлікти	4
4	Внутрішньоособистісні конфлікти	2
5	Конфлікти в групах	2
Змістовий модуль 2. Управління конфліктами у різних сферах людської взаємодії		
6	Психологічний контекст управління конфліктами	2
7	Конфлікти в умовах навчальної діяльності	2
8	Конфлікти в сім'ях	2
9	Конфлікти в організаціях	2

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Феноменологія конфлікту		
1	Конфлікт як соціально-психологічний феномен	2
2	Внутрішньоособистісні конфлікти	2
Змістовий модуль 2. Управління конфліктами у різних сферах людської взаємодії		
3	Психологічний контекст управління конфліктами	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Феноменологія конфлікту		
1	<p>Тема: Конфлікт як соціально-психологічний феномен</p> <p>Аналіз і короткий план-конспект наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> Васильок Ф.Е. Жизненный мир и кризис: типологический анализ критических ситуаций. URL: https://www.studmed.ru/view/vasilyuk-fe-zhiznenny-mir-i-krizis-tipologicheskij-analiz_ecb21891baa.html Вітюк Н. Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник . Івано-Франківськ, 2014. С.17-21. <p>Написання есе «Роль конфліктів у моєму житті».</p> <p>Опрацювання окремих питань теми в системі дистанційного навчання.</p>	6
2	<p>Тема: Міжособистісні конфлікти</p> <p>Самоаналіз “Мій стиль поведінки в конфліктній ситуації”</p> <p>Аналіз і короткий план-конспект наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> Вітюк Н.Р. Гендерні особливості поведінки учасників конфліктних ситуацій // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ, 2008. – Вип. 13. – Ч. 1. – С.73-83. Козер Л.А. Реалистический и нереалистический конфликт. URL: https://www.litmir.me/br/?b=217846&p=13 Вітюк Н. Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2014. С.23-26, 33-45, 46-54. <p>Аналіз конфліктних ситуацій.</p>	12
3	<p>Тема: Внутрішньоособистісні конфлікти</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ol style="list-style-type: none"> Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2009. С.302-309, 317-320. Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2008. С.57-65. Вітюк Н.Р. Прощення як механізм і критерій розв’язання міжособистісного конфлікту . <i>Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія.</i> Івано-Франківськ: Вид-во ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2012. Вип.18. Ч.2. С. 45-53. 	6
4	<p>Тема: Конфлікти в групах</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> Козер Л.А. Функции социального конфликта // Психология конфликта / Сост. Н.В.Гришина. – СПб.: Питер, 2001. – С.43-48. Кемпбелл Д. Релистическая теория межгруппового конфликта // Психология конфликта / Сост. Н.В.Гришина. – СПб.: Питер, 2001. – С.410-415. <p>Опрацювання окремих питань теми в системі дистанційного навчання.</p>	6
Змістовий модуль 2. Управління конфліктами у різних сферах людської взаємодії		
5	<p>Тема: Психологічний контекст управління конфліктами</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> Корнелиус Х., Фэйр Ш. Конфликт // Прикладная конфликтология / Под ред. К.В.Сельченко. – Минск, М., 2001. – С. 79-119. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. 	6

	<p>– М.: ЮНИТИ, 2009. С.408-424.</p> <p>3. Скотт Д.Г. Контроль эмоциональной сферы // Прикладная конфликтология / Под ред. К.В.Сельченко. – Минск, М., 2001. – С.120-162.</p>	
6	<p>Тема: Конфлікти в умовах навчальної діяльності</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <p>1. Гришина Н.В. Психологія конфлікту. – СПб.: Питер, 2009. – С.420-439.</p> <p>2. Вітюк Н.Р. Кібербулінг як загроза психологічній безпеці особистості / Н.Р.Вітюк // Вісник Прикарпатського університету. Серія “Філософські і психологічні науки”, – 2015. – Вип. 19. – С. 129-138; Електронний ресурс: http://www.pu.if.ua/depart/Philosophical/resource/file/Верстка%2019.pdf</p> <p>3. Вітюк Н.Р. Шкільний булінг як різновид насильства: реалії сучасності //Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2012. Вип.17. Ч.2. С. 66-77.</p> <p>4. Вітюк Н.Р. Психологічна безпека освітнього середовища школи: реалії сьогодення URL: http://www.pu.if.ua/depart/SocialPsychology/ua/5556/ або http://conference.pu.if.ua/forum/files/20-25032014/Vituyk.pdf</p> <p>Аналіз конфліктних ситуацій</p>	10
7	<p>Тема: Конфлікти в сім'ях</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <p>1. Левин К. Супружеские конфликты // Леонов Н.И. Хрестоматия по конфликтологии // http://www.koob.ru</p> <p>2. Шинкаренко О.Д. Психологічні особливості жертв подружнього насильства. Основні напрямки психокорекційного втручання // Практична психологія та соціальна робота. – 2000. - № 3.–С.25-28.</p> <p>3. Титаренко Т. М., Кляпець О. Я. Запобігання емоційному вигоранню в сім'ї як фактор гармонізації сімейних взаємин : науково-методичний посібник. – К. : Міленіум, 2007. – 142 с. С.75-84. http://lib.iitta.gov.ua/8741/</p>	6
8	<p>Тема: Конфлікти в організаціях</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <p>1. Лукін С.Ю. Використання стресогенних ситуацій у колективі для підвищення ефективності управління ним // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – №9. – С.53-55.</p> <p>2. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации: Пер. с англ. М.: ИНФРА-М, 1996.С.86-94.</p> <p>3. Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2008. С.122-125.</p> <p>Підготовка до контрольної роботи.</p>	8
	Разом	60

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Феноменологія конфлікту		
1	<p>Тема: Конфлікт як соціально-психологічний феномен</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <p>Аналіз і короткий план-конспект наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Василюк Ф.Е. Жизненный мир и кризис: типологический анализ критических ситуаций. URL: https://www.studmed.ru/view/vasilyuk-fe-zhiznenny-mir-i-krizis-tipologicheskii-analiz-ecb21891baa.html 2. Вітюк Н. Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник . Івано-Франківськ, 2014. С.17-21. <p>Написання есе «Роль конфліктів у моєму житті».</p> <p>Виконання тестів в системі дистанційного навчання.</p>	6
2	<p>Тема: Міжособистісні конфлікти</p> <p>Аналіз і короткий план-конспект наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вітюк Н.Р. Гендерні особливості поведінки учасників конфліктних ситуацій // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ, 2008. – Вип. 13. – Ч. 1. – С.73-83. 2. Козер Л.А. Реалистический и нереалистический конфликт. URL: https://www.litmir.me/br/?b=217846&p=13 3. Вітюк Н. Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник . Івано-Франківськ, 2014. С.23-26, 33-45, 46-54. <p>Аналіз конфліктних ситуацій.</p> <p>Самоаналіз “Мій стиль поведінки в конфліктній ситуації”</p> <p>Виконання тестів в системі дистанційного навчання.</p>	12
3	<p>Тема: Внутрішньоособистісні конфлікти</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2009. С.302-309, 317-320. 2. Левин К. Типы конфликтов // Психология конфликта / Сост. Н.В.Гришина. – СПб., 2001. – С. 113-118. 3. Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2008. С.57-65. 4. Вітюк Н.Р. Прощення як механізм і критерій розв’язання міжособистісного конфлікту . <i>Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія.</i> Івано-Франківськ: Вид-во ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2012. Вип.18. Ч.2. С. 45-53. <p>Самостійне опрацювання матеріалу за планом семінарського заняття.</p> <p>Виконання тестів в системі дистанційного навчання.</p>	8
4	<p>Тема: Конфлікти в групах</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Козер Л.А. Функции социального конфликта // Психология конфликта / Сост. Н.В.Гришина. – СПб.: Питер, 2001. – С.43-48. 2. Кемпбелл Д. Релистическая теория межгруппового конфликта // Психология конфликта / Сост. Н.В.Гришина. – СПб.: Питер, 2001. – С.410-415. <p>Самостійне опрацювання питань теми в системі дистанційного навчання.</p> <p>Виконання тестів в системі дистанційного навчання.</p>	10

Змістовий модуль 2. Управління конфліктами у різних сферах людської взаємодії		
5	<p>Тема: Психологічний контекст управління конфліктами</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корнелиус Х., Фэйр Ш. Конфликт // Прикладная конфликтология / Под ред. К.В.Сельченко. – Минск, М., 2001. – С. 63-119. 2. Дайер У. Приучать других обращаться с вами так, как вы хотите // Прикладная конфликтология / Под ред. К.В.Сельченко. – Минск, М., 2001. – С.327. 3. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2009. С.408-424. 4. Скотт Д.Г. Контроль эмоциональной сферы // Прикладная конфликтология / Под ред. К.В.Сельченко. – Минск, М., 2001. – С.120-162. <p>Виконання тестів в системі дистанційного навчання.</p>	8
6	<p>Тема: Конфлікти в умовах навчальної діяльності</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб.: Питер, 2009. – С.420-439. 2. Вітюк Н.Р. Кібербулінг як загроза психологічній безпеці особистості . <i>Вісник Прикарпатського університету. Серія “Філософські і психологічні науки”</i>, 2015. Вип. 19. С. 129-138; Електронний ресурс: http://www.pu.if.ua/depart/Philosophical/resource/file/Верстка%2019.pdf 3. Вітюк Н.Р. Шкільний булінг як різновид насильства: реалії сучасності //Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2012. Вип.17. Ч.2. С. 66-77. 4. Вітюк Н.Р. Психологічна безпека освітнього середовища школи: реалії сьогодення URL: http://www.pu.if.ua/depart/SocialPsychology/ua/5556/ або http://conference.pu.if.ua/forum/files/20-25032014/Vituyk.pdf <p>Самостійне опрацювання окремих питань теми за планом семінарського заняття.</p>	12
7	<p>Тема: Конфлікти в сім'ях</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Левин К. Супружеские конфликты // Леонов Н.И. Хрестоматия по конфликтологии // http://www.koob.ru 2. Шинкаренко О.Д. Психологічні особливості жертв подружнього насильства. Основні напрямки психокорекційного втручання // Практична психологія та соціальна робота. – 2000. - № 3.–С.25-28. 3. Титаренко Т. М., Кляпець О. Я. Запобігання емоційному вигоранню в сім'ї як фактор гармонізації сімейних взаємин : науково-методичний посібник. – К. : Міленіум, 2007. – 142 с. С.75-84. http://lib.iitta.gov.ua/8741/ 4. Хорни К. Конфликты материнства // Психология конфликта / Сост. Н.В.Гришина. – СПб.: Питер, 2001. – С.105-112. <p>Самостійне опрацювання питань теми за планом семінарського заняття.</p>	12
8	<p>Тема: Конфлікти в організаціях</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <p>Конспектування наукових праць:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лукін С.Ю. Використання стресогенних ситуацій у колективі для підвищення ефективності управління ним // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – №9. – С.53-55. 2. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие 	12

	<p>організації: Пер. с англ. М.: ИНФРА-М, 1996.С.86-94.</p> <p>3. Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2008. С.122-125.</p> <p>Самостійне опрацювання питань теми за планом семінарського заняття.</p>	
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом проведення індивідуальної роботи зі студентами з даної дисципліни не передбачено

10. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання (за характером пізнавальної діяльності): пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, дослідницький, інтерактивний.

11. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни застосовуються методи поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль відбувається в таких формах:

1. Тестовий контроль знань (письмове опитування).
2. Усне опитування.
3. Контрольні роботи.
4. Контроль виконання завдань для самостійної роботи.

Форма підсумкового оцінювання знань: екзамен.

Перелік питань для підсумкового контролю з курсу
„ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ”

1. Предмет і завдання психології конфлікту. Міждисциплінарні зв'язки психології конфлікту.
2. Методи психологічного вивчення конфлікту.
3. Поняття про конфлікт. Умови виникнення конфлікту.
4. Співвідношення понять «конфлікт», «конфліктна ситуація», «стрес», «фрустрація», «криза».
5. Конфлікт і стрес. Види стресів (за походженням і за тривалістю).
6. Функції конфлікту.
7. Загальна класифікація конфліктів.
8. Структура конфлікту.
9. Динаміка конфлікту.
10. Форми протікання конфліктів.
11. Психологічна характеристика міжособистісного конфлікту.
12. Основні чинники виникнення міжособистісних конфліктів.
13. Поняття про конфліктогени і синтони. Види конфліктогенів та закономірності їх ескалації.
14. Види комунікативної поведінки (за А.Єгідесом).
15. Аналіз мотиваційного підходу у вивченні міжособистісного конфлікту.

16. Когнітивний підхід у дослідженні міжособистісного конфлікту.
17. Діяльнісний підхід у вивченні міжособистісного конфлікту.
18. Організаційний підхід у визначенні міжособистісного конфлікту.
19. Особистісні передумови виникнення конфліктів.
20. Конфліктність особистості. Типи конфліктних особистостей.
21. Конфліктостійкість як вид психологічної стійкості особистості. Компоненти конфліктостійкості.
22. Поняття про конфліктофобію, її прояви та причини. Наслідки конфліктофобії.
23. Стратегії поведінки опонентів у конфліктних ситуаціях.
24. Особливості використання окремих стратегій поведінки учасників конфлікту.
25. Тактики поведінки опонентів у конфліктних ситуаціях.
26. Вплив емоцій на розвиток конфлікту.
27. Психологічна характеристика внутрішньоособистісного конфлікту. Критерії наявності внутрішньоособистісного конфлікту
28. Основні умови та причини виникнення внутрішньоособистісних конфліктів.
29. Проблема внутрішньоособистісного конфлікту в роботах представників психоаналітичного напрямку.
30. Аналіз внутрішньоособистісного конфлікту в гуманістичній психології.
31. Внутрішньоособистісний конфлікт в когнітивній психології.
32. Аналіз внутрішньоособистісного конфлікту в роботах представників біхевіоризму.
33. Класифікація внутрішньоособистісних конфліктів (за А.Шипіловим та за К.Левіним).
34. Комплекси неповноцінності: психологічна характеристика, особливості подолання.
35. Способи подолання внутрішньоособистісних конфліктів.
36. Внутрішньогруповий конфлікт: психологічна характеристика. Наслідки конфліктів у групах.
37. Психологічна характеристика міжособистісно-групового конфлікту.
38. Види міжособистісно-групових конфліктів.
39. Особливості управління міжособистісно-груповими конфліктами.
40. Поняття про міжгрупові конфлікти та механізми їх виникнення. Особливості сприймання конфліктної ситуації у між груповому конфлікті.
41. Мотиваційний підхід у вивченні міжгрупових конфліктів.
42. Когнітивний підхід у дослідженні міжгрупових конфліктів.
43. Ситуативний підхід у вивченні міжгрупових конфліктів.
44. Види міжгрупових конфліктів. Міжетнічні конфлікти. Міждержавні конфлікти. Міжконфесійні конфлікти. Політичні конфлікти.
45. Сімейні конфлікти, їх характеристика.
46. Види сімейних конфліктів (за С.Ємельяновим).
47. Причини виникнення подружніх конфліктів.
48. Конфлікти між батьками і дітьми: психологічна характеристика.
49. Особливості попередження і розв'язання подружніх конфліктів.
50. Розлучення як спосіб завершення подружнього конфлікту. Етапи розлучення
51. Психологічні умови попередження і конструктивного вирішення конфліктів

між батьками і дітьми.

52. Конфлікти в організаціях: психологічна характеристика.

53. Класифікація конфліктів в організаціях (за С.Ємельяновим).

54. Причини виникнення конфліктів в організаціях та їх наслідки.

55. Управлінські конфлікти як особливий вид конфліктів в організаціях.

56. Психологічні умови та способи профілактики і попередження конфліктів в організаціях.

57. Методи конструктивного розв'язання конфліктів в організаціях.

58. Педагогічні конфлікти, їх характеристика, основні види.

59. Причини виникнення конфліктів між вчителями та учнями. Види конфліктів між вчителем та учнем (за М.Рибаковою).

60. Причини та функції учнівських конфліктів. Особливості розв'язання, врегулювання та попередження конфліктів між учнями.

61. Психологічні умови попередження і конструктивного розв'язання конфліктів між вчителями та учнями.

62. Шкільний булінг: причини виникнення, характеристика, види, наслідки.

63. Характеристика учасників булінг-циклу, їх психологічні портрети.

64. Кібербулінг: характеристика, причини виникнення, види.

65. Шляхи профілактики булінгу та кібербулінгу в освітньому середовищі.

66. Поняття про психологічну безпеку освітнього середовища. Характеристики психологічно безпечного освітнього середовища.

67. Поняття “управління конфліктом”. Зміст основних напрямів управління конфліктами.

68. Психопрофілактика конфліктів: характеристика, види. Основні завдання психопрофілактичної роботи.

69. Шляхи попередження конфліктів.

70. Умови й способи стимулювання конфлікту.

71. Форми завершення конфліктів.

72. Основні умови, чинники та критерії розв'язання конфлікту.

73. Етапи розв'язання конфлікту.

74. Правила конструктивної взаємодії учасників конфліктної ситуації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1										Модуль 2	Екзам- ен	Сума
Навчальна (аудиторна) робота												
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	сума	T5	T6	T7	T8	сума	ІНДЗ (рефе- рат)		
Усне опитування -5 Тести – 15 Самостійна робота - 10				30	Усне опитування -5, Тести – 5, Контрольна робота -5 Самостійна робота - 5				20		50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни при відповідях на семінарському занятті:

“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

“незадовільно” – ставиться у випадку відсутності у студента знань щодо головних проблем навчального курсу, студент не розуміє і неправильно трактує смисл інформації по навчальній дисципліні, не має сформовані уміння й навички застосувати набуті знання для самостійного аналізу й вирішення конкретних проблемних (конфліктних) ситуацій.

13. Методичне забезпечення

- програма навчальної дисципліни;
- силабус;
- опорні конспекти лекцій;
- методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів;
- плани семінарських занять;
- роздаткові матеріали та відеоматеріали;
- текстові варіанти тестів для поточного контролю знань;
- тести в системі дистанційного навчання.

14. Рекомендована література

Базова література:

1. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. М.: ЮНИТИ, 2009.
2. Анцупов А. Я., Баклановский С. В. Конфликтология в схемах и комментариях: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2009. 304 с.
3. Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2008. 176 с.
4. Вітюк Н. Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2014.172 с.
5. Волков Б.С., Волкова Н.В. Конфликтология: Учебное пособие для студентов учебных заведений. - М.: Академический проект, Трикста, 2005.
6. Гірник А., Бобро А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження. К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003.
7. Гришина Н.В. Психология конфликта. СПб.: Питер, 2009. 538 с.
8. Дмитриев А.В. Конфликтология. М.: Гардарики, 2011.
9. Долинська Л.В., Матяш-Заяц Л.П. Психологія конфлікту. Навчальний посібник. К.: Каравела, 2011. 304 с.
- 10.Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами управління: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2005.
- 11.Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии. СПб.: Питер, 2010.
- 12.Психология конфликта. Хрестоматия / Сост. Н.В.Гришина. СПб., 2001. 448 с.
- 13.Прикладная конфликтология / Под ред. К.В.Сельченко. Минск: Харвест, М.:

АСТ, 2001.

14. Русинка І.І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами. Навчальний посібник. К., 2007.
15. Скібіцька Л.І. Конфліктологія: Навч. посібник. К.: Кондор, 2009. 384 с.

Допоміжна література:

16. Грановская Р.М. Конфликт и творчество в зеркале психологии. СПб.: Речь, 2010. 416 с.
17. Крам Т.Ф. Управление энергией конфликта. М.: АСТ, Рефл-бук, 2001. 288 с.
18. Ланцова С. Политическая конфликтология. СПб.: Питер, 2008. 319 с.
19. Лоренц К. Агрессия (так называемое "зло"): -М.: Издательская группа "Прогресс", "Универс", 1994. 272 с.
20. Малкина-Пых И. Г. Экстремальные ситуации. М.: Изд-во Эксмо, 2005. 960 с.
21. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект [Навч.-метод. посібник]. К.: ФОП Стеценко В.В. 2016. 192 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Бесемер Х. Медиация. Посредничество в конфликтах. URL: <http://www.myword.ru>
2. Буртовая Е. В. (сост.). Конфликтология: Учебное пособие. 2002. URL: http://www.i-u.ru/biblio/archive/unknown_konflictions/56.aspx.
3. Гірник А.М. Основи конфліктології . URL: <http://pidruchniki.ws/psihologiya/>
4. Долинська Л.В. Психологія конфлікту. URL: <http://pidruchniki.ws/psihologiya>
5. Жаворонкова Г.В. Управління конфліктами. URL: <http://pidruchniki.ws/psihologiya>
6. Леонов Н.И. Хрестоматія по конфліктології. URL: <http://www.koob.ru>
7. Орлянський В.С. Конфліктологія .URL: <http://pidruchniki.ws/psihologiya>
8. Прибутько П.С. Конфліктологія. URL: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/konfliktologiya_-_pributko_ps
9. Хасан Б.И. Конструктивная психология конфликта. URL: <http://www.koob.ru>
10. Яхно Т.П. Конфліктологія та теорія переговорів. URL: http://pidruchniki.ws/19440608/psihologiya/konfliktologiya_ta_teoriya_peregovoriv_-_yahno_tp.